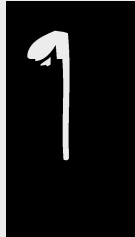

Az Ökotárs Alapítvány a zöld mozgalom erősítésén, támogatásán keresztül kíván hozzájárulni egy környezettudatos, a nyilvánosság részvételén alapuló demokratikus intézményrendszer és társadalom kialakulásához.

A környezetvédő mozgalom fejlődését az Ökotárs Alapítvány adományokkal, tréningekkel, ösztöndíjas programokkal és szükség szerint szakértői, illetve technikai segítségnyújtással kívánja elérni.

AZ ALAPÍTVÁNY MUNKATÁRSAI

Foltányi Zsuzsa
igazgató

Farkas István
az Adományi program vezetője

Gresó Zoltán
programfelelős

Homonnai István
rendszergazda

Kapitány Ákos
a Képzési program vezetője

Kurucz Márta
a Borostyánkőút program vezetője

Maloschik Máttyás
asszisztens

Móra Veronika
a Közösségek joga az információhoz
program vezetője

Neményi Györgyné
irodavezető

Tóth Csaba
polgári szolgálatos asszisztens

Fehér Tamásné
könyvelő

AZ ALAPÍTVÁNY KURÁTORIUMA

Dr. Farkas Ilona
orvos
a „Rák Ellen, az Emberért, a Hol-
napért” Alapítvány titkára

Foltányi Zsuzsa
biológus-vegyésmérnök
az Ökotárs Alapítvány igazgatója, az
Ö.K.O. szerkesztője és az Energia
Klub egyik alapítója, az adományi
bizottság tagja

Dr. Gyulai Iván
ökológus
a Miskolcon működő Ökológiai In-
tézet a Fenntartható Fejlődésért
Alapítvány igazgatója, az adományi
bizottság tagja

Hartman Máttyás
agrármérnök
a gödöllői Szent István Egyetem
Környezetgazdálkodási Intézet, Kör-
nyezeti Elemek Védelme Tanszék-
ének tanársegédje

Dr. Kalas György
jogász
a győri Reflex Egyesület vezetőségi
tagja, az Ökológiai Stúdió Alapít-
vány alapítója, a Hulladék Munka-
szövetség elnöke, az adományi bi-
zottság tagja

Kocsis Anikó
ökológus
az Ökorégió Alapítvány ügyvezetője,
az adományi bizottság tagja

Kosztolányi István
Kertészmérnök, szervezetfejlesztési
tanácsadó

Nagy Ágoston
geológus

Zalatnay László
meliorációs agrármérnök
a kuratórium elnöke, a nyíregyházi
székhelyű E-misszió Egyesület elnök-
ségi tagja, az adományi bizottság
tagja

A FELELŐS BIZOTTSÁG TAGJAI

Csongor Anna
szociológus, tanár
az Autonómia Alapítvány igazgatója

Fodor Réka
kertészmérnök
a Könyvvizsgáló, Adó- és Közgazda-
sági Tanácsadó Kft. könyvvizsgálója

A fenntartható fejlődés képviselője globalizálódó világunkban

Az elmúlt 10 évben a hazai környezetvédő mozgalom hosszú utat járt be a legsúlyosabb problémák gyakran „csövégi” megoldását eredményező kísérleteitől a fenntartható fejlődés elvének megértésig, és helyi szintű alkalmazásáig. Ennek érvényre juttatása, megvalósítása egyre sürgetőbb kihívás egy olyan világban, amely a gazdasági globalizáció, a nagyméretű rendszerek és a források egyre fokozódó kimerítése révén éppen az ellentétes irányba halad. A piacgazdaság alapjaink lefektetésével és a fogyasztói társadalom létrehozásával ebbe a rendszerbe már hazánk is szilárdan betagozódott.

Magyarország az elmúlt évek során lefektette környezeti jogrendszerének alapjait, manapság már – a zömében progresszív, sokszor a civil szervezetek részvételével készült – törvények végrehajtásának és betartatásának ellenőrzésére van szükség. Ezt jelentősen megnehezíti, hogy környezetvédelmi politika súlya az elmúlt években – a gazdasági változások tükrében – folyamatosan csökken. Úgy tűnik a folyamat megfordítása érdekében egyelőre uniós csatlakozásunktól sem várhatunk sokat. A civil szervezeteknek gyakran szinte erejüket meghaladó erőfeszítéseket kell kifejteniük ahhoz, hogy az állami intézmények a közélet egyenrangú szereplőjének és partnernek tekintsék őket. Ezért van szükség a más szektorokkal – államigazgatással, médiával, üzleti élettel – való fokozottabb együttműködésre, hiszen csak egy gyors reagálásra képes, sokféle, új kezdeményezések számára helyet biztosító civil mozgalom biztosíthatja a hatékony fellépést.

„VÁLASZAINK”

Adományi program

Az Ökotárs Alapítvány adományi programjai keretében olyan tevékenységeket kíván támogatni, amelyek a környezet, a helyi közösség és az egész társadalom számára haszonnal járnak, és a fenntartható fejlődést szolgálják. Előnyben részesülnek azok a tervek, amelyek a problémák gyökereire kínálnak rendszerszemléletű meg-

oldásokat, erősítik a civil szervezetek mozgalmi jellegét és fokozzák az együttműködést a környezetvédő civil szervezetek és a társadalom más szférái között.

Az általános program keretében pályázatonként legfeljebb 300.000 Ft-ot igényelhetnek civil szervezetek és kistéleplések önkormányzatai terveik támogatására. Az alapítvány általános programja 1999-ben 65 pályázatot támogatott 15 millió Ft értékben.

res fórumok, amelyeket minden hónap utolsó szerdáján rendezünk. A találkozók, amelyek a zöld mozgalom belső kapcsolattartását szolgálják, rendszeresen kb. 40 szervezet képviselői vesznek részt. A rendezvény másik célja, hogy lehetőséget nyújtson a környezetvédő szervezetek és az államigazgatási tisztviselők, illetve politikusok közötti találkozóra. Minden fórum-

ról emlékeztető készül, amelyet közel 300 szervezetnek juttatunk el postai és elektronikus úton. 1999 januárja óta az emlékeztetők az Internetes oldalunkon is olvashatók.

SOKRA MEGYÜNK VELE! – SZJA 1%-os adatbázis: Alapítványunk 1998-ban gyűjtötte először össze a nagyobb országos és helyi zöld szervezetek adatait azzal a céllal, hogy a környezetvédelmet személyijövedelem-adójuk 1%-ával támogatni kívánó polgárok számára a keresést és választást megkönnyítse. Adatbázisunkat hozzákapcsoltuk a Non-profit

Információs és Oktatóközpont (NIOK) rendszeréhez is.

2000-ben ismét segíteni szeretnénk a személyi jövedelemadó 1%-ának gyűjtésében minden olyan környezet- és természetvédő társadalmi szervezetnek, amely a törvényi feltételeknek megfelel, és szívesen együttműködik velünk. Általában egy helyi szervezet 1%-okból álló bevétele nagyobb részben az ott élő lakosság felajánlásaiból áll. Célunk azoknak az embereknek figyelmét felhívni, akik nem ismernek zöld szervezeteket, vagy nincs lakóhelyükön olyan társadalmi szervezet, amelyet szívesen támogatnának. Ennek érdekében ősszel megkezdtük az adatgyűjtést a Sokra megyünk vele c. internetes adatbázis létrehozásához.

SAJTÓ-TEAHÁZ: 1999-ben újraindítottuk sajtó-teaház sorozatunkat. A havi rendszeresű eseménysorozat több, mint egyszerű sajtótájékoztató: egy-egy aktuális ügyszó, témához kapcsolódva, különböző szakértők meghívásával annak háttérét, szélesebb összefüggéseit mutatjuk be a sajtó képviselőinek. 1999-ben érintett témáink közül néhány: dioxin az élelmiszerekben, környezettudatos vásárlás, a Világkereskedelmi Szervezet (WTO) és a fenntartható fejlődés. Emellett a sajtó munkatársainak megkeresései nyomán folyamatosan rendelkezésre állunk egy-egy aktuális ügyben felvilágosítással és a megfelelő kapcsolatok, szakemberek felkutatásával.

Csökkenő támogatottság és szervezeti instabilitás

A környezeti politika érdekérvényesítő képességének és erejének csökkenésével párhuzamosan, de attól részben függetlenül a társadalom szemében is lefokozódik az élhető környezet ügye. Miközben a szervezetek a rájuk nehezedő terhek mellett, sokszor pusztán túlélésükért kénytelenek harcolni. Megtörni látszik az elmúlt évek lendületes fejlődési folyamata: sok szervezet egyre kevesebb új tagra és önkéntesre támaszkodhat. Ebben a helyzetben az átgondolt stratégiai tervezés, a kívánt fejlődési irány és szervezeti modell meghatározása sok szervezet számára alapvető fontosságúvá vált. Emellett eszközökre és módszerekre van szükség új tagok, önkéntesek és vezetők toborzására, a pénzügyi és szervezeti stabilitás elérésére. A szervezeti erősödés hozzásegítheti a civileket, hogy az államigazgatás és a hivatalok valódi partnereivé váljanak.

„VÁLASZAINK”

Átfogó Szervezetfejlesztés a Fenntarthatóságért
1999 elején sikeresen lezárult a szervezeti stratégiát, vezetést, és önkéntességet erősítő Átfogó Szervezetfejlesztési (ÁSZ) program első köre, amelynek keretében 5 kiválasztott szervezettel dolgoztunk együtt egy éven keresztül. A következő körben pályázó szervezetek közül a nyáron újabb tizet támogattunk.

Ennek módja kétféle:

1. szervezetfejlesztési folyamat, stratégiai és projekttervezés támogatása az ÁSZ program facilitátor csoportjának rendszeres segítségével;
2. a folyamat eredményeként elkészülő, beadott projekttervek megvalósításának pénzügyi támogatása.

Az eredményesség érdekében a szervezetfejlesztés jórészt gazdasági szervezetektől származó

módszertanát át kellett alakítani a fenntartható fejlődés követelményeinek megfelelően és a civil szervezetek eltérő értékrendje, helyzete alapján. Ez komoly adaptációs műhelymunkát igényelt.

A programban a facilitátor csoport önképzése, és új segítők kiképzése is folyik annak reményében, hogy a zömében vidéki tagok a későbbiekben maguk is segíthessék a térségükben működő szervezetek fejlődését, munkájuk hatékonyabbá tételét.

A támogatott pályázatok száma 1992–1999
Number of grants by counties

A megítélt támogatások összege területenként 1992–99-ben (forint)
Distribution of granted amounts by counties

Ökológiai fogyasztóvédelmi program

Alapítványunk ebben az évben is kiemelten foglalkozott az ökológiai fogyasztóvédelem – avagy környezettudatos fogyasztás – témakörével, mind közvetlenül, kampányszerűen, mind pedig közvetetten, más szervezetek támogatása, kapacitásuk bővítése révén. Egyik legnagyobb érdeklődést kiváltó tevékenységünk a környezettudatos vásárlási szokásokat vizsgáló felmérés elkészítése volt. A hazai viszonylatban mindenképpen úttörőnek számító vállalkozás eredményeit június 5-én, a *Környezetvédelmi*

Világnapon tettük közzé. A sajtóban való megjelenítésen túl ez a vizsgálat jó alkalmat teremtett arra is, hogy párbeszédet kezdeményezzünk a témában érintett államigazgatási szervek, hatóságok és civil szervezetek között. Számunkra is kiderült, hogy a környezet- és a fogyasztóvédelem állami intézményrendszere között milyen kevés az átjárás – ez arra serkentett bennünket, hogy további közös kerekasztal-beszélgetéseket kezdeményezzünk, képzéseket szervezzünk, és ajánlásokat fogalmazzunk meg a két terület összekapcsolása és környezet-tudatos fogyasztás állami eszközökkel való támogatása érdekében.

A szélesebb nyilvánosság tájékoztatását szolgáltatta a Hulladék Munkaszövetséggel és más környezetvédő szervezetekkel közösen szervezett november 27-i „Fogyasztásszüneti Nap” is. Ezzel a kezdeményezésünkkel egy többéves múltra visszatekintő nemzetközi akciónap hazai meghonosítását szeretnénk elősegíteni: a világ számos országában minden évben egy napon, a karácsonyi bevásárlási láz kezdete előtt pazarlásunkat tudatosító, a fogyasztásunk csökkentésére felhívó akciókat szerveznek a környezetvédők. Magyarországon már az első alkalommal 5 helyszínen sikerült vidám, látványos megmozdulásokat szervezni: Budapesten, Békéscsabán, Győrött, Nyíregyházán és Veszprémben. Reméljük, ezzel is sikerül újabb „zöld” hagyományt teremteni!

jónéhányan még magát az emblémát sem ismerték fel és csak minden ötödik nevezett meg olyan terméket, amely megkapta ezt a minősítést. (Sajnos, ezek között is több olyan termék volt, amelyet a közvélekedés általában környezetbarátnak tekint, de valójában nem kapták meg a hazai jelzést.) Több, Magyarországon is kapható termékeken szereplő, nemzetközi embléma (Grüne Punkt, Recycling) is megelőzte ismertségben a hazait. Szomorú ugyan, de minden ökocímkére egyaránt igaz, hogy konkrét jelentésével kapcsolatban általában nagy a bizonytalanság, legtöbbször nem képesek megfelelően értelmezni azokat.

V. „Jók” és „Rosszak” – környezetbarát, illetve környezetre káros termékek a közgondolkodásban

A válaszok alapján a köztudatban a környezeti szempontból leginkább „bűnös”-nek tekintett termékek a mosóporok, tisztítószerek, a hagyományos hajtógázos spray-k, egyéb kozmetikumok, és a műanyag csomagolóanyagok. A környezetre ártalmas termékek közé sorolják az autót, elemeket, olajat, valamint az eldobható pelenkát és a különféle eljárásoknak alávetett élelmiszereket (génmanipulált, mesterséges színezékekkel, tartósítószerrel kezelt). Némi zavar tapasztalható a többretegű, kombinált italosdobozok megítélésében, amelyek a problémás termékek élmezőnyében és a környezetbarát megoldások között egyaránt szerepelnek. A környezetbarátként, illetve környezetkímélőként megnevezett termékekre általánosan jellemző, hogy közöttük többnyire a problémásnak tartott jelenségekre adott megoldások szerepelnek. Ilyenek az újrapapír termékek (WC-papír, papírzacskó) és csomagolóanyagok, a visszaváltható üveget, a pumpás dezodorok és a bioélelmiszerek. Ezen túl a környezetbarátságot többen összekapcsolják más, számukra szimpatikus, illetve pozitívnak tekintett kezdeményezéssel – pl. állatkísérletektől mentes kozmetikumok, egészséges táplálkozás.

VI. Legfogékonyabb réteg – tájékozott, iskolázott, rendezett anyagi körülmények között élő nők

A felmérés válaszainak kiértékelése alapján a környezetvédelem szempontjait napi vásárlásai során leginkább érvényesítő, legfogékonyabb rétegnek a bevásárlásait tudatos módon intéző (előre megtervező), iskolázott, (termékekről) tájékozott, napi megélhetési problémákkal nem küszködő nők tűnnek.

Reméljük kezdeményezésünk elgondolkodtató eredményei felkeltették az igényt egy tudományos igényű felmérés iránt is, és ez a feladat egy hatékonyabb tájékoztatási stratégia kidolgozásában is szerepet kap.

Felmerülő új témák

A környezet és a fenntarthatóság hatékony képviselete érdekében, a társadalmi folyamatok és napi események folyamatos figyelemmel kíséréséhez és napirenden tartásához rugalmasságra van szükség. Az aktualitásokra való gyors és szakszerű reagálás, a fontos ügyek felismerése és következetes képviselete a siker záloga, mind országos mind pedig helyi szinten. Ezt a kampánymunka, az információterjesztés és a szervezeteknek nyújtott technikai segítségnyújtás ötvözése teszi lehetővé.

„VÁLASZAINK”

Géntechnológia és kémiai biztonság

A fontosnak ítélt, de kellő figyelemben nem részesülő témák közül 1999-ben kettőnek szenteltünk figyelmet. Ezek egyike, a mezőgazdasági és élelmiszeripari géntechnológia problémája körüli kampány a már korábban megkezdett munka folytatását jelentette, míg a kémiai biztonság hazai törvényi szabályozásának kérdése számunkra is újdonságot jelentett.

A géntechnológiai törvény januári hatályba lépésével a kapcsolódó rendeletek megalkotása és a végrehajtás figyelemmel kísérése vált fő feladatunkká. Több ízben találkoztunk az illetékes minisztériumok képviselőivel, kifejtettük véleményünket és erről tájékoztatást adtunk, mind a sajtó útján, mind pedig a zöld szervezetek különböző összejövetelein.

Több előadást tartottunk iskolákban, klubokban és művelődési házakban. De mindenképpen az év egyik legfontosabb eseménye a volt genetikailag módosított növények biztonságosságát megkérdőjelező, sok vitát kiváltó magyar származású biokémikus, Pusztai Árpád két áprilisi előadása az MTA-n és az ELTE-n, amelyeknek megszervezésében oroszánrészt vállaltunk.

A kémiai biztonság témájával behatóbban mi is akkor ismerkedtünk meg, amikor lefordítottuk, és kiadtuk cseh testvérszervezetünk „Köztájékoztató rendszerek az ipari kibocsátásokról

nálunk és a nagyvilágban” c. füzetét.

Ennek aktualitását mi sem indokolta jobban, hogy nem sokkal ezután értesültünk: az Egészségügyi Minisztériumban előkészítés alatt áll a kémiai biztonság-ról szóló törvény tervezete. E téren további fejlemények nyomán követése és a társadalmi részvétel biztosítása, eszközeinek megteremtése azonban már a jövő év feladata lesz.

nyilvánítás előkészítésével. A támogatott programban felvették a kapcsolatot a helyi gazdálkodókkal, hogy összehangolják a gazdasági termelő tevékenység és a természetvédelem érdekeit.

Nimfea Természetvédelmi Egyesület, Túrkeve, 300 000 Ft

Az egyesület a Tiszántúl egyik legjobban működő, természetvédelemmel foglalkozó társadalmi szervezete. Nyertes állami pályázatuk második részletének késése miatt nehéz helyzetbe kerültek, amin a fenti összegű hitellel segített az Ökotárs Alapítvány.

Ökofalu Hálózat, Visnyeszéplak, 40 000 Ft

Az Ökofalu Hálózat a magyarországi ökofalu kezdeményezéseket koordinálja. A támogatott program célja egy felmérés készítése ezekről.

Ökorégió Alapítvány, Zalaegerszeg, 300 000 Ft

Az Alapítvány a zalai kistérségekben foglalkozik a fenntartható vidékfejlesztés megvalósításával. A támogatás felhasználásával fenntartható vadgazdálkodási koncepciót dolgoztak ki több térségi társulás részére.

Pisztráng Kör Egyesület, Miskolc, 300 000 Ft

Az egyesület a Baráthegy, Miskolc egyik belterületi zártkerti része fenntartható fejlesztését tűzte ki célul. Alapítványunk komposztáló és aszaló eszközök vásárlásával járult hozzá a projekt sikeréhez.

Sokoró Ökológiai Park Alapítvány, Győr, 2 060 000 Ft

A szervezet fenntartható vidékfejlesztéssel foglalkozik a Sokoró térségben. A támogatott projekt célja egy szörp és lekvár készítő üzem beindítása, amelyhez hitelgaranciát nyújtott az Ökotárs Alapítvány.

HULLADÉK

Hulladék Munkaszövetség, Budapest, 450 000 Ft

A szövetség adja ki a „Kukabúvár” című folyóiratot, ami a hulladékgazdálkodás és az ökológiai fogyasztóvédelem kérdéseivel foglalkozik magas szakmai színvonalon, egyben közérthetően és érdekesen. A támogatás a kiadási költségekhez járult hozzá.

KÖZLEKEDÉS, LEVEGŐ-SZENNYEZÉS

Göncöl Szövetség, Vác, 200 000 Ft

A Göncöl Szövetség a helyi érdekeltek bevonásával kidolgozta

a Szentendrei-sziget földhasználati és fejlesztési programtervét, amelynek hangsúlyos eleme a szelíd turizmus fejlesztése. Az adomány egy tanulmányterv elkészítését szolgálja, ami a Szentendrei-szigeten kialakítandó kerékpárút nyomvonalát jelöli ki.

Káposztásmegyeri Környezetvédők Köre, Budapest, 100 000 Ft

Az egyesület több éve küzd a káposztásmegyeri lakókat veszélyeztető M0 lehajtó megépítése ellen. A támogatásból egy lakossági tájékoztató hírlevelet szerkesztettek és juttattak el minden családhoz.

Természet Ébredése Társulat, Orosháza, 75 000 Ft

Az ifjúsági egyesület programjának célja a vasúti közlekedés népszerűsítése az Orosháza-Szentes vasútvonalon. Az egyesület aktivistái helyi polgárokkal szövetkezve peronokat építettek a vasúti szárnyvonalon, amelyet a bezárás veszélye fenyeget, hogy vonzóbbá tegyék a vasúti utazást, és megmutassák, hogy a helyi közösségnek fontos a szárnyvonal fenntartása.

Városi Biciklizés Barátai Egyesület, Budapest, 250 000 Ft

A támogatott program célja iskolai előadások tartása a környezetbarát

ségben működik. A támogatott program célja az volt, hogy felmérjék a térségben lakók véleményét a lakóhelyük környezeti állapotáról volt, és a környezeti problémák megoldásait integrálják a készülő térségfejlesztési tervekbe.

**Egyetemi Zöld Kör, Budapest,
67 400 Ft**

Az egyesület Budapest belvárosában tart fent egy környezetbarát termékeket árusító boltot és környezetvédelmi szakkönyvtárat. A támogatást a könyvtár továbbfejlesztésére kapták.

**E-misszió Egyesület, Nyíregyháza,
1 100 000 Ft**

Az egyesület egy beregi faluban, Márokpapiban indított tele-ház programot a munkaügyi központ támogatásával, amellyel oktatóközpontjuk egyéb szolgáltatásait egészítik ki. Alapítványunk visszatérítendő támogatást adott az egyesületnek, mivel az eszközvásárláshoz szükséges pénzüsszeget nem tudták meg előlegezni.

**E-misszió Egyesület, Budapest,
30 000 Ft**

A támogatás az egyesület egyik tagjának a „Média és Fenntartható Fejlődés” című franciaországi konferencián való részvételéhez járult hozzá.

**Erdei Iskola Alapítvány,
Szentendre, 240 000 Ft**

Az Alapítvány egy környezeti nevelési oktatóközpontot működtet a városban. A támogatás célja egy német és angol nyelvű kiadvány készítése volt Szentendre természeti és kulturális értékeiről.

**Föld Napja Alapítvány, Budaörs,
300 000 Ft**

Az Alapítvány 1991 óta minden évben megjelenti a Worldwatch Institute „A világ helyzete” című könyvének magyar kiadását a Föld Napjára. A támogatás segítségével 2000-ben megjelentetik „A Magyarország Helyzete” kiadványt, amelyben neves szerzők elemzik hazánk környezeti és társadalmi helyzetét és jövőbeni kilátásait.

**GATE Zöld Klub, Gödöllő,
300 000 Ft**

Az egyetemi klub a környezet- és természetvédelemmel, valamint vidékfejlesztéssel foglalkozó egyetemi és főiskolai csoportok országos találkozójának megszervezéséhez kapott támogatást, ami a csoportok közötti információcserét, és mozgalmi integrációjuk segítését szolgálta.

**Gödöllői Waldorf-pedagógiai
Egyesület, Gödöllő, 287 000 Ft**

Az egyesület a támogatás segítség-

gével alakította ki a Gödöllői Zöld Forint Kör – a pénzforgalmat mérséklő közösségi szolgáltatás és szívszesség csererendszert.

**Környezet- és Természetvédők
Csongrád Városi Egyesülete,
100 000 Ft**

Az egyesület rendezvényeivel, akcióival a helyi természeti értékek védelmét segíti, például természeti érték feltárást és védelmet szervez a védett csongrádi Nagyréten. A támogatás a csoport működési költségeihez járult hozzá.

**Magyar Madártani Egyesület,
Budapest, 156 150 Ft**

A legnagyobb magyar természetvédelmi egyesület tagcsoportjai közötti koordinációhoz kért támogatást. Az adományból egy szervezetfejlesztési kézikönyvet adtak ki tagcsoportjaik számára.

**Nádasdy Alapítvány, Budapest,
60 000 Ft**

A támogatott program az „Ökológiai alternatíva Magyarországon” című szimpózium megrendezése, amelynek célja a környezeti ügyekkel foglalkozó értelmiségiek együttgondolkodása volt.

**Ökofalu Hálózat, Visnyeszéplak,
40 000 Ft**

A hálózat célja a magyarországi

érdekében. Az adomány a szervezet 10 éves születésnapjához tartozó költségeihez járult hozzá.

ÁLLATVÉDELEM

Fauna Egyesület, Budapest, 300 000 Ft

A Fauna Egyesület Magyarország egyik legrégebbi országos állatvédő egyesülete, tevékenységükben nemcsak a kedvencek védelmére fókuszálnak, de foglalkoznak a tenyésztett állatok védelmével, az állatkísérletekkel és az állatvédelmi jogalkotással. Az adomány az egyesület általános működésének támogatását szolgálta.

Herman Ottó Magyar Országos Állat- és Természetvédő Egyesület, Budapest, 50 000 Ft

A szövetség a támogatás segítségével rendezte meg az Állatotthonok I. Országos Fórumát, amelynek célja az állatvédő szervezetek közötti kommunikáció megerősítése, a közös érdekvédelem és a helyi állatvédők képzése volt.

Herman Ottó Magyar Országos Állat- és Természetvédő Egyesület, Székesfehérvár, 110 000 Ft

A támogatás az Állatotthonok II. Országos Fórumának megrendezésére szolgált, amelynek célja

a témával kapcsolatos jogi szabályozás és adományszerzési technikák ismertetése, illetve az érdekképviselet megszervezésére volt.

HEROSZ Helyi Szervezete, Kiskunfélegyháza, 80 000 Ft

A helyi állatvédő csoport az Állatok Világnapjához kapcsolódó szemléletformálási kampányra kapott támogatást.

Misina Természet- és Állatvédő Egyesület, Pécs, 300 000 Ft

Az egyesület egy állatmenhelyet és oktatóközpontot tart fent Pécs-Somogyon. Az Ökotárs Alapítvány az oktatóközpont működési költségeihez járult hozzá.

ÁLLATVÉDELMI ÖTLET-PÁLYÁZAT

Fauna Egyesület, Kaufer Virág és Farkas Zsófia, 20 000 Ft

A támogatott tanulmány témája: „Hogyan alakíthatók át a gyepterületi telepek állatotthonokká?”

Misina Egyesület, Farkas Tamás, 20 000 Ft

A támogatott tanulmány témája: „Hogyan kapcsolható össze a környezeti nevelés és az állatmenhely fenntartása?”

Avasi Gimnázium, Pilz Olivér, 20 000 Ft

A támogatott tanulmány témája: „Hogyan taníthatók meg a gyerekek arra, hogyan bánjanak jól otthon tartott kedvenceikkel?”

„ÉV ADOMÁNYOZOTTJA” DÍJ NYERTESEI

Kerecsendi Környezetvédelmi és Vidékfejlesztési Egyesület, 100 000 Ft

A csoport az „Év adományozottja” díjat kapta meg 1999-ben. A település cigány és nem-cigány vezetőiből álló egyesület példás összefogással egy biotégla gyártáson alapuló fenntartható gazdálkodási programot indított be.

Hatvan Környezetvédelmi Egyesület, Hatvan, 50 000 Ft

Az egyesület az „Év adományozottja” pályázaton második helyezésben részesült. Kuratóriumunk az egyesületnek a helyi lakosság környezeti érdekeiért végzett több éves munkáját díjazta.

Kerekdomb Környezetvédelmi Egyesület, Törökbálint, 50 000 Ft

Az egyesület az „Év adományozottja” pályázaton második helyezésben részesült. A csoport egy szelektív hulladékgyűjtési rendszert alakított ki a helyi önkormányzattal együttműködve.

Ökokrízis Egyesület, Zilah-Románia, 60 000 Ft

Az egyesületet fiatal környezetvédők működtetik. A támogatás a „Szilágymege természeti értékei” című ökoturisztikai brosúra kiadására szolgált.

Ökológiai Intézet a Fenntartható Fejlődésért, Miskolc, 300 000 Ft

Az intézet több éve működik együtt környezeti nevelés terén a kassai SOSNA egyesülettel. A támogatott program célja több környezeti nevelési játék magyar nyelvre való átültetése volt.

Reflex Környezetvédő Egyesület, Győr, 1 224 000 Ft

Az egyesület a támogatott program keretében egy információs láncot kíván felállítani Győr-Moson-Sopron megyében, valamint a szomszédos szlovákiai és ausztriai régiókban. Az információs lánc többek között az elérhető környezeti adatokat, területfejlesztési elképzeléseket tartalmazza, hogy a lakosságnak lehetősége legyen a döntéshozatalban való részvétellel.

Tisza Klub, Szolnok, 960 000 Ft

Az egyesület egy információs iroda és adatbázis kialakítását tűzte ki célul a támogatás felhasználásával, amelynek célterülete a Tisza folyó forrásától a torkolatig kiterjed az

egész vízgyűjtő területre. Az iroda koordinálja a témával foglalkozó romániai, ukrainai, magyarországi és szerbiai civil szervezetek tevékenységét is.

Varangy Akciócsoport Egyesület, Budapest, 93 000 Ft

Az akciócsoport békamentő tevékenysége a '80-as évek közepén kezdődött. A támogatott programban egy vetélkedőt szerveztek kisiskolásoknak a kétéltekről és védelműkről. Az adományból a verseny döntőjén résztvevő külföldi iskolások költségeit fedezték.

Átfogó Szervezetfejlesztési Program

Erdei Iskola Alapítvány, Szentendre, 197 000 Ft

Az alapítvány 1990 óta dolgozik a gyermekek és tanárok környezeti nevelésén. A szervezetfejlesztésre azért van szükségük, hogy növeljék a munkamegosztást, és fejlesszék a stáb és az önkéntesek képességeit.

Hindu-Magyar Kulturális Alapítvány, Pécs, 200 000 Ft

Az alapítvány 13 éve foglalkozik a hindu kultúra magyarországi terjesztésével, ők adják ki a

„Kagylókürt” című folyóiratot is. Tervezési képességeiket és az önkéntesek civil tudását szeretnék növelni.

Hulladék Munkaszövetség, Győr-Budapest, 168 000 Ft

A szövetség a hulladékkezelés és az ökológiai fogyasztóvédelem kérdéseivel foglalkozó zöld szervezetek munkáját koordinálja. Többek között a tagcsoportok szerepét és a belső kommunikációt szeretnék erősíteni.

Kismarosi Teleház Alapítvány, Kismaros, 111 000 Ft

A helyi közösségi alapítványt tavaly hozták létre a település kommunikációjának fejlesztésére. Meg szeretnék teremteni egy szervező alkalmazásának pénzügyi bázisát, és fejleszteni szeretnék az önkéntesek képességeit.

Más-Mozaik Szociokulturális Egyesület, Debrecen, 200 000 Ft

A szervezet 13 éve tevékeny az ifjúsági és kulturális területen. A program segítségével a belső tervezést és munkamegosztást szeretnék fejleszteni, illetve infrastrukturális bázist szeretnének teremteni a különböző tevékenységeknek.

a birkatartáshoz tartozó összes gazdasági tevékenység bemutatása oktatási és turisztikai céllal.

**TESZ Zala Megyei Iroda,
Zalaegerszeg, 350 000 Ft**

A szervezet a Lenti Kisebbségi Önkormányzattal összefogva egy helyi hagyományokon alapuló fűztelepítési és feldolgozási program beindítását tűzte ki célul.

**Vámospércsi Cigányokért
Egyesület, Vámospércs, 350 000 Ft**

A cigány szervezet a helyi hagyományokon alapulva vályogtégla-
vetéssel akar vállalkozást indítani.

Energia Program

ALTERNATÍVA AZ ATOM- ENERGIÁRA

**Antinukleáris Munkacsoport,
Nyíregyháza-Budapest, 450 000 Ft**

Közép-Európa legnagyobb ifjúsági rendezvénye a Sziget-fesztivál. A munkacsoport tagjai egy antinukleáris információs sátrat és seregnyi rendezvényt szerveztek a fiatalok szemléletformálására a Sziget egy hete alatt.

**Antinukleáris Munkacsoport,
Nyíregyháza-Budapest, 372 500 Ft**

A támogatott program célja a munkacsoport belső hírlevelének kiadása. A hírlevél szemlézi a nemzetközi nukleáris híreket, és tájékoztat a téma magyarországi eseményeiről is.

**E-misszió Egyesület, Nyíregyháza,
307 900 Ft**

Az egyesület egy antinukleáris hetet rendezett Nyíregyházán. Utcai akciók, előadások, gyermekrajzverseny és más rendezvények hívták fel a figyelmet a nukleáris energia veszélyeire, a megújuló energiákban lévő lehetőségekre.

**Energia Klub, Budapest,
1 225 000 Ft**

A program célja a magyarországi nukleáris hulladék tárolása körüli kutatások és kormányzati tevékenységek figyelemmel kísérése volt.

**Energia Klub, Budapest,
1 000 000 Ft**

A program célja országos érdekvédelmi tevékenység végzése volt nukleáris témákban, mint például a Paksi atomerőmű biztonság-növelő tevékenységeinek figyelemmel kísérése, az európai csatlakozás és energia liberalizáció hatása a hazai nukleáris ügyekre.

**Energia Klub, Budapest,
300 000 Ft**

Az egyesület egy egész napos szabadtéri programot szervezett Budapesten a Városligetben a Föld Napján megemlékezve a csernobili atomerőműben történt katasztrófa 10. évfordulójáról.

**Esztergomi Környezetkultúra
Egyesület, Esztergom, 100 000 Ft**

Az egyesület egy telefonos tanácsadó irodát tart fent, amelynek fő profilja az energiahatékonyság és a megújuló energiák. A program részeként utcai bemutatókat tartottak a környezetvédelmi jeles napokon energia témákban.

**Kelet-Magyarországi
Környezetvédelmi Egyesület,
Debrecen, 129 000 Ft**

Az egyesület egy népszerűsítő szórólapot adott ki a napenergia-hasznosításról, és a társadalmi szervezetek által működtetett magyarországi napkollektor-építő műhelyekről.

Levegő Munkacsoport, 300 000 Ft

Az országos szövetség energiapolitikai érdekvérvényesítéssel foglalkozott a támogatott programban. A törvények, rendeletek véleményezése mellett szemléletformáló cikkeket jelentettek meg „Lélegzet” magazinjukban.